

BLOKIRAJ MRŽNJU PREMA LGBTI OSOBAMA. PODELI LJUBAV.
BLOKIRAJ MRŽNJU PREMA LGBTI OSOBAMA. PODELI LJUBAV.
BLOKIRAJ MRŽNJU PREMA LGBTI OSOBAMA. PODELI LJUBAV.
BLOKIRAJ MRŽNJU PREMA LGBTI OSOBAMA. PODELI LJUBAV.
BLOKIRAJ MRŽNJU PREMA LGBTI OSOBAMA. PODELI LJUBAV.

MRŽNJA U BROJKAMA

Prema [rezultatima istraživanja Svetske banke o životnim iskustvima LGBTI osoba u jugoistočnoj Evropi iz 2018. godine](#), sprovedenog u saradnji sa Ipsos, ERA i Institutom Vilijams pri Pravnom fakultetu Univerziteta Kalifornije u Los Anđelesu ([Williams Institute UCLA School of Law](#)):

18 slučajeva Tokom 2017. godine, **Helsinški komitet** u Severnoj Makedoniji je registrovao **18** slučajeva zločina mržnje počinjenih po osnovu seksualnog ili rodnog identiteta žrtve.

58 slučajeva Tokom 2018. godine, **Koalicija Margine i Centar za podršku LGBTI osobama** dokumentovali su **19** slučajeva govora mržnje u medijima i na društvenim mrežama, **16** slučajeva govora mržnje u javnom prostoru, uključujući pretnje i ucene motivisane mržnjom, kao i **23** slučaja nasilnih zločina mržnje, uključujući fizičko nasilje, silovanje i razbojništvo.

297 slučajeva LGBTI NVO su, u 2019. godini, prijavile ukupno **297** slučajeva govora mržnje, od kojih je **154** bilo povezano sa aktivnostima u vezi sa Prajdom, pri čemu se tvrdi da su stvarne brojeke još veće. Bilo je **66** dokumentovanih zločina iz mržnje, uključujući fizičko nasilje (**40**), verbalno i psihološko nasilje (**16**) i nasilje u porodici (**3**).

Najnoviji izveštaj Instituta za sociološka istraživanja (ISF) u Albaniji pokazuje da je **dvostruko više** LGBTI osoba bilo meta diskriminacije i isključenja, u odnosu na ostatak populacije. Prema izveštaju, većina osoba koje su bile meta govora mržnje su targetirane na internetu, na primer u odeljku za komentare na Fejsbuku i/ili Instagramu.

IZAZOVI

- ◆ (Ne)priznavanje govora mržnje i zločina iz mržnje kao takvih (otežavajuće okolnosti) od strane sudija i tužilaca.
- ◆ Manjak veština i/ili znanja za pravosnažnu kvalifikaciju krivičnog dela kao dela sa otežavajućim okolnostima proističe prvenstveno iz slabog pravosudnog i tužilačkog sistema koji treba ojačati.
- ◆ Nedostatak političke volje za dosledno primenjivanje zakona i temeljno procesuiranje slučajeva.
- ◆ Govor mržnje protiv LGBTI osoba od strane političkih aktera, kako u medijima, tako i na društvenim mrežama, uz malo, odnosno bez osuđujućih presuda, uprkos redovnom izveštavanju civilnog društva.
- ◆ Zakon o govoru mržnje, koji postoji samo u nekim delovima Zapadnog Balkana, ne primenjuje se delotvorno.

Govor mržnje nije sloboda govora!

Sloboda izražavanja obuhvata pravo na izražavanje misli koje se mogu smatrati kritikom, uvredom, napadom ili kontroverzom. Međutim, sloboda izražavanja nije apsolutna i, u skladu sa sudskom praksom Evropskog suda za ljudska prava, države imaju pravo da sankcionišu ili spreče oblike izražavanja koji šire, podstiču, promovišu ili opravdavaju mržnju zasnovanu na netoleranciji.

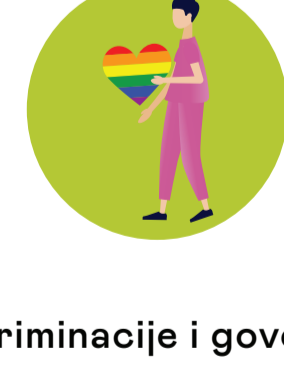
Prema [Preporuci Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije u pogledu Opšte politike br. 15 o borbi protiv govora mržnje](#), „govor mržnje” označava zagovaranje, promovisanje ili podsticanje, u bilo kom obliku, na ocrnjivanje, mržnju ili klevetanje lica ili grupe lica, kao i svako uznemiravanje, vređanje, negativnu stereotipizaciju, stigmatizaciju ili pretnju u vezi sa takvim licem ili grupom lica i pravdanje svih prethodnih vrsta izražavanja po osnovu „rase”, boje kože, porekla, nacionalne ili etničke pripadnosti, starosti, invalidnosti, jezika, vere ili uverenja, pola, roda, rodnog identiteta, seksualne orijentacije i drugih ličnih karakteristika ili stanja.

DOBRE PRAKSE

Tokom 2019. godine je, po prvi put, tužilaštvo na Kosovu* (po službenoj dužnosti) pokrenulo slučaj protiv službenika u Ministarstvu pravde, po osnovu govora mržnje protiv LGBTI osoba.

Tokom 2019. godine, u Crnoj Gori je podignuto preko 100 prijava zbog diskriminacije, govora mržnje i verbalnog zlostavljanja na internetu, nakon praćenja komentara na društvenim mrežama, što je redovni rad rada LGBT Forumu Progres.

U cilju suzbijanja systemske diskriminacije i govora mržnje prema LGBTI osobama, u februaru 2019. godine, Ministarstvo rada i socijalne politike (MRSP) u Severnoj Makedoniji potpisalo je **memorandum o saradnji sa Subverzivnim frontom** radi sprovođenja trogodišnjeg projekta za unapređenje kapaciteta državnih službenika. Za tu svrhu, i u saradnji sa Subverzivnim frontom i drugim LGBTI NVO, MRSP je započelo obuke za podizanje svesti kod državnih zvaničnika i državnih službenika u sektorima zdravstva, zapošljavanja, pravosuđa, sprovođenja zakona, obrazovanja i medijima. Do danas, 325 državnih zvaničnika iz 40 državnih institucija i 42 lokalne opštine učestvovalo je u ovim obukama.

DALJI KORACI

- ◆ Neophodno je unaprediti zakonodavstvo i politike koje regulišu govor mržnje, uključujući i seksualni i rodni identitet, širom Zapadnog Balkana.
- ◆ Organi širom Zapadnog Balkana bi trebalo da nastave da ulažu napore za jačanje kapaciteta u borbi protiv diskriminacije i govora mržnje, prilagođene određenim sektorima, kao što su policija, tužilaštvo i sudstvo.

1. The 2018 World Bank Group Survey results of the living experiences of LGBTI people in South-eastern Europe, conducted in co-operation with Ipsos, ERA and the Williams Institute UCLA School of Law

*Ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.